

ОТЧЕТ ЗА ДЕЙНОСТТА НА ДЪРЖАВНАТА АГЕНЦИЯ ЗА ОСИГУРИТЕЛЕН НАДЗОР ЗА 2001
Г.

А / ДИРЕКЦИЯ “ЛИЦЕНЗИОНЕН РЕЖИМ”

I. Лицензионна дейност:

1. Лицензиране на пенсионноосигурителни и на здравноосигурителни дружества:

- а) Отказ за издаване на лицензия на “Пенсионноосигурителна корпорация Гаранция” АД.
- б) Издаване на лицензии за извършване на дейност по доброволно здравно осигуряване на 2 дружества:

- Българска здравноосигурителна компания “Закрила” АД;
- “Обединен здравно осигурителен фонд -Доверие” АД.

2. Даване на съгласие за вписване в съда на професионален пенсионен фонд “Берлинише Лебен” и даване на съгласие за вписване в съда на 9 универсални пенсионни фонда

3. Направени са промени в правилниците на 3 пенсионноосигурителни дружества, 1 здравноосигурителна компания и 2 задължителни пенсионни фонда.

II. Разработени подзаконовни актове и други документи.

1. Разработени от ДАОН и приети от Министерски съвет са следните 4 наредби:

- Наредба за условията и реда за създаване на гаранционен фонд на доброволен пенсионен фонд с инвестиционни бонове, приета с ПМС № 66 от 16 март 2001 г.
- Наредба за условията и реда за преобразуване на пенсионноосигурителни дружества и доброволни пенсионни фондове и пенсионни фондове за допълнително задължително пенсионно осигуряване, приета с ПМС №9 от 17 от януари 2001 г.
 - Наредба за реда за създаване на пенсионен резерв от пенсионноосигурителни дружества, които управляват универсален пенсионен фонд, приета с Постановление № 110 от 4 май 2001 г.
 - Изменения и допълнения на Наредбата за реда за разпореждане с инвестиционни бонове и за придобиване на инвестиционни бонове по наследство, приети с Постановление №148 от 11 юни 2001 г. (съвместно с Центъра за масова приватизация).

2. Разработени и утвърдени Методики:

- Методика за общ и финансов контрол –утвърдена от председателя на ДАОН
- Методика за служебно разпределение на лицата в професионални пенсионни фондове – утвърдена от председателя на ДАОН и управителя на НОИ
 - Методика за служебно разпределение на лицата в универсални пенсионни фондове – утвърдена от председателя на ДАОН и управителя на НОИ

3. Разработени са и са утвърдени 6 Указания от Председателя на ДАОН:

□□ • Указания за документите и информацията, които пенсионноосигурителните дружества следва да представят в ДАОН във връзка с одобрение на правилник на доброволен пенсионен фонд с инвестиционни бонове;

- Указания за условията и документацията, необходими за кандидатстване за лицензия за извършване на дейност по доброволно осигуряване за безработица и/или професионална квалификация;
- Указания относно минимално необходимите данни и примерните образци на легитимационните документи на осигурителните посредници на лицензираните пенсионноосигурителни дружества на основание чл. 7, т. 4 и във връзка с чл. 16, т. 4 от Устройствения правилник на ДАОН;
- Указания за минималното равнище на доходността от инвестиране на средствата на професионалните и универсалните пенсионни фондове;
- Указания за реда за отчисляване на инвестиционна такса върху активите на допълнителните задължителни пенсионни фондове;
- Указания за реда и начина за лицензиране на актюерите;

4. Разработени са и са в процес на съгласуване проекти за:

□□ • Указание на ДАОН за реда за включването на търговски банки в списъка на банките-депозитари на пенсионноосигурителни дружества и на допълнителни пенсионни фондове;

- Указание на ДАОН относно реда за преминаване на осигурени лица от един пенсионен фонд в друг;
- Указание на ДАОН за реда и начина за лицензиране на актюери на пенсионноосигурителни дружества и на допълнителни пенсионни фондове.
- Изменение на Наредбата за начина и реда за оценка на активите на пенсионните фондове и на пенсионно осигурителните дружества

5. В процес на разработка в ДАОН са проекти на:

□□ • Указания за реда и начина за утвърждаване и за внасяне на изменения и допълнения в биометричните таблици за смъртност, използвани при изготвяне на актюерските разчети в допълнителните пенсионни фондове;

- Таблица за смъртност, технически лихвен процент и метод на актюерски разчети за определяне на бъдещите задължения към пенсионерите на УПФ;
- Образец на справка за състоянието на пенсионния резерв на УПФ;
- Основни финансово-икономически показатели за анализ на резултатите от дейността на допълнителните пенсионни фондове и управляващите ги пенсионноосигурителни дружества;
- Методика за анализиране и прогнозиране на резултатите от допълнителното пенсионно осигуряване в България.

III. Изграждане и поддържане на информационната система на ДАОН.

IV. Други задачи:

- Участие в изграждане на база данни, представляваща част от работата на Международната мрежа на пенсионните регулаторни и надзорни органи.
- Даване на становища до Световната банка и Международния валутен фонд по въпроси на статистиката на структурата и дейността на пенсионните фондове в България и регулаторната рамка на надзора върху тях.
- Становище по проекта на НСС 26 на Министерство на финансите.
- Участие в работата на Работна група 3 “Свободно предоставяне на услуги” и Работна група 4 “Свободно движение на капитали” по присъединяването на България към Европейския съюз.
- Разработване на становище относно транспонирането в националното ни законодателство на Директива 98/49/ЕО за защита на правото на допълнителна пенсия на наетите и самонаетите лица, движещи се в Общността;

Б/ ДИРЕКЦИЯ “ОБЩ И ФИНАНСОВ КОНТРОЛ”

I. Цялостен контрол върху дейността по допълнително пенсионно осигуряване

Текущият контрол по документи в ДАОН включва проверка и анализ на представяните месечни и тримесечни счетоводни отчети и справки за дейността на всяко от лицензираните пенсионноосигурителни дружества /ПОД/и управляваните от тях фондове за допълнително пенсионно осигуряване. Нормативната база на тези проверки са законите и наредбите, касаещи пенсионното осигуряване, а методическата им основа е специално разработена и утвърдена методика. Следят се множество показатели, измежду които основните са: изискванията за капиталова адекватност и ликвидност на пенсионно осигурителните дружества; ликвидност на доброволните пенсионни фондове; отчислена доходност от инвестиции за дружествата; разпределена доходност по индивидуалните осигурителни партии; размер на таксата за управление от осигурителни вноски.

Извършени са **текущи проверки на място** във всички **лицензирани** пенсионноосигурителни дружества. Проверките са планови и системни, т.е. те не са резултативни от оценката на риска в дейността на дружествата и не са предизвикани от регистрирани нарушения.

Констатираны са несъществени пропуски по прилагането на нормативната уредба и правилниците на съответните пенсионни фондове, за което са направени 18 препоръки на пет от проверените ПОД и са дадени срокове за отстраняване на посочените пропуски. Всички направени препоръки са изпълнени. Резултатите от проверките показваха, че дейността по допълнително пенсионно осигуряване се осъществява в рамките на законовите изисквания.

II. Дейност във връзка с ликвидация на дружества

Във връзка с взето решение от акционерите на **лицензирано ПОД “Берлинише Лебен”** за прекратяване на дейността му чрез ликвидация бе утвърден от ДАОН плана за неговата ликвидация. Осъществява се постоянен текущ контрол по изпълнението на ликвидационния план по документи и на място.

Значителна част от дейността е свързана с прилагането на §4 и § 5 от Закона за допълнително доброволно пенсионно осигуряване, съгласно който **заварените дружества** с предмет на дейност допълнително пенсионно осигуряване, не подали документи за лицензиране, следва да се прекратят чрез ликвидация.

Въз основа на информация от Националния статистически институт, съдилища и постъпили в ДАОН жалби се установи, че **38 дружества** имат в предмета си на дейност възможност за допълнително пенсионно осигуряване, като 21 от дружествата са прекратили дейността си, съгласно разпоредбите на закона.

За две от дружествата са изпратени сигнали до прокуратурата с искане за прекратяване на дейността

Осем дружества, някои от които реално не са развивали дейност, са в процес на изготвяне на необходимата документация и планове за ликвидация.

Осъществена е извънпланова тематична проверка на “Литекс инвест ТВ” АД във връзка с ликвидация на дейността по допълнително пенсионно осигуряване.

С одобрени планове за ликвидация са три дружества, в които са извършени планови проверки на място **във връзка с приключване на процедурата по ликвидация.**

В процес на приключване е ликвидационната процедура в две дружества.

С четири от дружествата все още не е установена връзка, поради променен адрес.

III. Проверки по жалби и сигнали

Общият брой на постъпилите и разгледани в ДАОН жалби за периода 01 януари – 10 декември е 89. Жалбоподатели са както пенсионни дружества, така и отделни граждани и колективи.

Предмет на жалбите са различни страни от дейността на дружествата и на управляваните от тях пенсионни фондове, по-важните от които са:

- извършване на нарушения в процедурата по набиране на заявления за участие в професионален или универсален пенсионен фонд в т.ч.недобросъвестно дублиране на заявления за задължителните пенсионни фондове;

Към 07.12.2001 г. в ДАОН са постъпили жалби и сигнали за дублиране на заявления за избор на универсален пенсионен фонд общо за 4274 осигурени лица.

- упражняване на натиск от страна на работодатели/синдикати или по друг начин за избор на определен задължителен пенсионен фонд;

- искания за анулиране на подадени заявления за ППФ или УПФ;

- забавяне или отказ за изплащане или прехвърляне в друг фонд на натрупани суми по индивидуална партида при поискване от осигуреното лице;

- сигнали със съмнение за осъществяване на нелоялна конкуренция между ПОД;

- неуведомяване на осигурени лица за прехвърляне на осигурителните партии в нов доброволен фонд поради вливане на нелицензиран пенсионен фонд в лицензирано пенсионноосигурително дружество.

По повод на всички подадени в ДАОН жалби и сигнали са извършени проверки, като на жалбоподателите е отговорено в законоустановения срок.

Съгласно законовите правомощия на ДАОН са изпратени в НОИ писма, придружени със списъци и данни на лицата, за които в жалбите и сигналите се твърди, че са подадени повече от едно заявление за избор на допълнителен задължителен пенсионен фонд с молба да бъде направена справка и да ни се предоставят копия от подадените заявления.

По шест от жалбите е получена информация от НОИ. В три от случаите, поради съмнение за извършени документни измами от осигурителни посредници по Глава 9 от Специалната част на Наказателния кодекс, ДАОН е изпратила сигнали до съответните прокуратури за предприемане на действие от тяхната компетентност.

По пет от жалбите са извършени проверки на място, от които: 2 в лицензирани ПОД, 2 в нелицензирани дружества и 1 в предприятието.

В/ УЧАСТИЕ НА ЕКСПЕРТИ НА ДАОН В МЕРОПРИЯТИЯ, СВЪРЗАНИ СЪС СОЦИАЛНОТО ОСИГУРЯВАНЕ, ОБУЧЕНИЕ И КВАЛИФИКАЦИЯ.

През 2001 г. експерти на ДАОН взеха участие в редица курсове и семинари в страната и чужбина относно:

- Международните счетоводни стандарти
- Одит на пенсионните фондове

- Основи на контролната дейност
- Оценка на сигурността на информационните системи на ПОД
- Актюерски аспекти и риск в здравното осигуряване
- Дейност на банките-депозитари
- Пенсионно осигуряване: регулиране и инвестиране
- Допълнително здравно осигуряване и др.